

Stabil párosítások alkalmazásai

GRÁFOK ÉS ALGORITMUSOK

4. gyakorlat

2025.

Tétel.

Legyenek $M_1, M_2, \dots, M_k$ stabil párosítások egy G páros gráfban és legyen $i \in \{1, \dots, k\}$. Ha minden fiú e párosításokból multiplicitással számítva az i -edik legjobb élt választja, akkor egy olyan stabil párosítást kapunk, amiben minden lány a $(k + 1 - i)$ -edik legjobb élt kapja.

Pym tétele.

Egy $D = (V, A)$ digráfban adottak a páronként pontdiszjunkt irányított utakból álló $\mathcal{P}$ és $\mathcal{Q}$ halmazok. Ekkor létezik olyan $\mathcal{R}$ páronként pontdiszjunkt irányított utakból álló halmaz, amelyre

- (1) $\text{start}(\mathcal{P}) \subseteq \text{start}(\mathcal{R}) \subseteq \text{start}(\mathcal{P}) \cup \text{start}(\mathcal{Q})$,
- (2) $\text{ter}(\mathcal{Q}) \subseteq \text{ter}(\mathcal{R}) \subseteq \text{ter}(\mathcal{P}) \cup \text{ter}(\mathcal{Q})$,
- (3) minden $\mathcal{R}$ -beli út egy $\mathcal{P}$ -beli út (esetleg üres) kezdőszeletének és egy $\mathcal{Q}$ -beli út (esetleg üres) végszeletének az egymásutánja,

ahol $\text{start}(\mathcal{X})$ és $\text{ter}(\mathcal{X})$ az $\mathcal{X}$ úthalmaz kezdő-, illetve végpontjainak halmazát jelöli.

Definíció.

Legyen $G = (V, E)$ egy gráf és $L_e \subseteq \mathbb{N}$ egy színlista minden $e \in E$ élhez. A G gráfot L -élszínezhetőnek nevezzük, ha van olyan helyes élszínezése, ahol minden $e \in E$ él színe egy L_e -beli szín.

A G gráfot k -él-listaszínezhetőnek nevezzük, ha az L -élszínezhető minden olyan esetben, amikor $|L(e)| \geq k$ teljesül minden e élre.

Azt mondjuk, hogy a G gráf k -él-listaszínezési száma $\chi'_l(G) = k$, ha G k -él-listaszínezhető, de nem $(k - 1)$ -él-listaszínezhető.

Megfigyelés.

Tetszőleges G gráf esetén $\chi'(G) \leq \chi'_l(G)$.

Listaszínezési sejtés.

Tetszőleges G véges gráf esetén $\chi'(G) = \chi'_l(G)$.

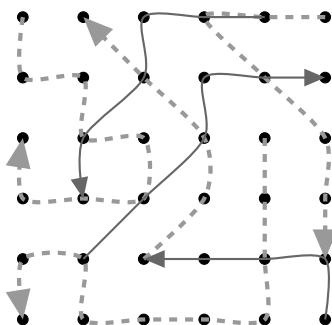
Galvin tétele.

Ha G páros gráf, akkor $\chi'_l(G) = \Delta(G)$.

Galvin tételének általánosítása.

Legyen $G = (V, E)$ egy k -élszínezhető gráf, és legyen minden élhez adott egy olyan legalább k -hosszú színlista, hogy bármely szín esetén az adott színnel színezhető élek halmaza nem tartalmaz páratlan kört. Ekkor a G gráf k -él-listaszínezhető a megadott színlistákról.

1. Tekintsük az alábbi irányított utakat. Jelölje $\mathcal{P}$ a szaggatott vonallal jelölt utak, $\mathcal{Q}$ pedig a folytonos vonallal jelölt utak halmazát. Keressük meg a Pym-tételben szereplő $\mathcal{R}$ halmazt a tétel bizonyítása alapján.

2. Tegyük fel, hogy a D irányított gráf páronként pontdiszjunkt irányított útjai alkotják a $\mathcal{P}$ és $\mathcal{Q}$ úthalmazokat. Igazoljuk, hogy található D csúcsainak olyan U részhalmaza, amelyre igaz, hogy $\mathcal{P} \cup \mathcal{Q}$ egyetlen útja sem tartalmaz két U -beli csúcsot, továbbá D minden U -n kívüli v csúcsához létezik olyan $u \in U$ csúcs és $\mathcal{P} \cup \mathcal{Q}$ -beli P út, amelyen u megelőzi v -t.
3. Határozzuk meg tetszőleges $n \geq 3$ esetén az n -hosszú kör él-listaszínezési számát.
4. Határozzuk meg az alábbi páros gráf egy él-listaszínezését az alábbi színlistákról Galvin tételének bizonyítása alapján. (A listákban szereplő színek: piros, kék, zöld, sárga, lila, narancssárga, barna.)

	l_1	l_2	l_3	l_4	l_5
f_1	–	–	{P,K,Z,B}	–	{P,K,Z,N}
f_2	{P,K,Z,N}	–	{Z,S,L,B}	{P,S,N,B}	–
f_3	–	{K,S,L,N}	{P,L,N,B}	–	{K,Z,S,B}
f_4	{P,K,L,N}	–	{P,S,L,B}	–	–
f_5	–	{P,S,N,B}	–	{K,S,L,B}	–

5. Tegyük fel, hogy adott a K_{100} teljes gráfnak $\binom{100}{2}$ darab feszítőfája azzal a tulajdonsággal, hogy a gráf bármely élét pontosan 99 feszítőfa tartalmazza. Igazoljuk, hogy kiválasztható minden feszítőfának egy-egy (esetleg üres) párosítása úgy, hogy K_{100} minden éle szerepeljen valamelyik kiválasztott párosításban.
6. Tegyük fel, hogy a G páros gráf minden egyes e éléhez adott egy legalább $k \cdot \Delta(G)$ színből álló L_e színlista. Igazoljuk, hogy minden e élhez választható k db szín az L_e színlistából úgy, hogy a közös csúccsal rendelkező élekhez csupa különböző színt válasszunk.
7. Tegyük fel, hogy a G páros gráf minden egyes e éléhez adott egy $k(e)$ pozitív egész érték és egy legalább K színből álló L_e színlista, ahol $K = \max_{v \in V(G)} \sum_{e \in E(v)} k(e)$. Igazoljuk, hogy minden e élhez választható $k(e)$ darab szín az L_e színlistából úgy, hogy a közös csúccsal rendelkező élekhez csupa különböző színt válasszunk.
8. Az él-listaszínezési számhoz hasonlóan definiálhatjuk a (csúcs-)listaszínezési számot is. Legyen $G = (V, E)$ egy gráf és $L_v \subseteq \mathbb{N}$ egy színlista minden $v \in V$ csúcshoz. A G gráfot L -színezhetőnek nevezzük, ha van olyan helyes színezése, ahol minden $v \in V$ csúcs színe egy L_v -beli szín. A G gráfot k -listaszínezhetőnek nevezzük, ha az L -színezhető minden olyan esetben, amikor $|L(v)| \geq k$ teljesül minden v csúcsra. Azt mondjuk, hogy a G gráf listaszínezési száma $\chi_l(G) = k$, ha G k -listaszínezhető, de nem $(k - 1)$ -listaszínezhető.
  - (a) Bizonyítsuk be, hogy tetszőleges G gráf esetén $\chi(G) \leq \chi_l(G) \leq \Delta(G) + 1$ teljesül.
  - (b) Határozzuk meg a $K_{2,4}$ gráf listaszínezési számát.
  - (c) Legyen T egy legalább 2-csúcsú fa. Mutassuk meg, hogy $\chi_l(G) = 2$.
  - (d) Határozzuk meg tetszőleges $n \geq 3$ esetén az n -hosszú kör listaszínezési számát.
9. Tegyük fel, hogy $M_1, M_2, \dots, M_{2k+1}$ a G (nem feltétlenül páros) gráf stabil párosításai. Minden, a párosítások által fedett v csúcsra jelölje $e(v)$ a v -re illeszkedő (multiplicitással) $2k+1$ párosításél közül a $(k+1)$ -edik legjobbat. Mutassuk meg, hogy az így definiált $e(v)$ élek halmaza stabil párosítást alkot a G gráfban.